

API OVERRASKENDE MANGE KALVE OPTAGER FOR FÅ ANTISTOFFER

**Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne**

Miljø- og Fødevareministeriet
Landbrugsstyrelsen

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

LDP 2020

Se 'EU-kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne'

Trods tilsyneladende gode rutiner for tildeling af råmælk til kalvene sker det ofte, at de ikke optager nok antistoffer. Derfor bør kvalitetskontrol af råmælksoptagelsen være et fast element i kalveopdrættet.

Mange kvægbrugere synes nok, at de har fået tudet ørerne fulde af, hvor vigtig råmælken er for kalvenes trivsel. Kontrol af råmælkskvalitet med kolostrometer eller Brix-måler er blevet hverdag på den moderne malkekvægsbedrift. Råmælksbank i fryseren og udstyr til håndtering, optøning og opvarmning af råmælken letter arbejdsgangen, så flere kalve kan få råmælk hurtigt efter fødslen.

Råmælkens vigtigste funktioner er at tilføre:

- koncentreret energi (sikrer bl.a. varmeproduktion)
- antistoffer (udgør den spæde kalvs vigtigste forsvar mod infektioner)
- vitaminer, mineraler, hormoner mv. (sikrer vigtige livsfunktioner og stimulerer tilvækst)

HER GÅR DET GALT

Er der så grund til at bekymre sig mere om den sag? Ja, måske... Vores erfaringer viser, at kalvene i en del tilfælde alligevel ikke optager den 'nødvendige' mængde antistoffer fra råmælken, på trods af tilsyneladende gode rutiner for tildeling. Det kan skyldes forskellige forhold:

- At råmælken har for lavt indhold af antistoffer i udgangspunktet
- At nogle af køerne malkes for sent efter kælvning (koncentrationen af antistoffer og andre vigtige komponenter falder for hver time, der går fra kælvning til første malkning)
- At nogle kalve får råmælk for sent eller at
- Der gives for lille mængde råmælk.

AFGØRENDE FOR TRIVSEL OG SENERE YDELSE

Det er rigtig ærgerligt, hvis der er kalve, som ikke optager tilstrækkeligt med antistoffer og andre næringsstoffer fra råmælken. Det kan have afgørende indflydelse på kalvens sundhed og trivsel og for kviekalvene – negativ effekt på senere mælkeproduktion. Når der ellers lægges et godt stykke arbejde i kalvepasningen, så skulle det gerne give bonus senere.

SÅDAN TJEKES ANTISTOFOPTAGELSEN

Heldigvis er det let at undersøge, om råmælksrutinerne fungerer tilfredsstillende. Besætningsdyrlægen skal tage blodprøver af en række kalve (helst 10-12 stk.) i alderen 1-10 dage. Dyrlægen kan i eget laboratorium adskille serum fra blodceller og indirekte måle indholdet af antistoffer i serum med en Brix-måler. Denne kvalitetskontrol af optagelsen af råmælk bør indgå som et fast element i overvågningen i det moderne og effektive kalveopdræt.

Artiklen har været bragt i [KvægNYT nr. 17, 2018](#).